

Alexandr Romanovici Beleaev e un maestru al genului de literatură științifico-fantastică. Are meritul de necontestat că romanele sale declanșează o serie întreagă de întrebări despre moralitate, normalitate, despre ce avem voie să facem în viața noastră și cât avem voie să ne băgăm în viețile altora, chiar dacă scopul pentru care am face-o poate părea cât se poate de nobil: salvarea, cu orice preț, a vieților omenești. Oare vor avea vreodată urmașii noștri dreptul ca în dorința de a salva vieți să lase doar capul viu, conectat la aparate, restul corpului fiind înmormântat sau incinerat? Acțiunea romanului se desfășoară la Paris. Începutul e

destul de „horror”... „Capul era fixat pe o placă pătrată de sticlă, susținută de patru piciorușe înalte și lucitoare de metal. De la arterele și venele retezate porneau tuburi care, trecând prin găurile făcute în sticlă, se uneau câte două și duceau la baloane.”

„Un tub ceva mai gros ieșea din gât și comunica cu un cilindru enorm. Cilindrul și baloanele erau prevăzute cu robinete, manometre și o mulțime de alte aparat, de care Laurent nu mai văzuse încă.”

Cum ar fi dacă generațiilor viitoare li s-ar „pregăti” o asemenea posibilitate de supraviețuire?

„Capul privea la Laurent atent și mâhnit, clipind din pleoape. Nu încăpea nicio îndoială: capul despărțit de trup trăia o viață independentă și conștientă.”

Era capul profesorului Dowell, cunoscut în lumea științei pentru readucerea la viață a unor organe extirpate de la cadavre proaspete. Profesorul Dowell a lăsat confrăților săi în studiul medicinei libertatea de a face după moartea sa orice fel de experiment științific.

„Prefer ca în cadavrul meu să scormonească nu viermii, ci un prieten savant.”

– spunea profesorul Dowell

Capul profesorului avea rațiune. Marie Laurent avea în fiecare dimineață grijă de cap. Într-o zi îi spuse:

„Uitați-vă ce frumos strălucește soarele, de parc-ar fi primăvară.”

Dintr-o dată,

„Colțurile buzelor profesorului Dowell se lăsară în jos cu amărăciune. Ochii priviră mâhniți la geam și se opriră asupra domișoarei Laurent.”

Profesorul Dowell, sau mai exact capul său, avea de ce să fie trist...

„Mă chinuiesc aievea și senzații false. Oricât ar părea de straniu, dar uneori am senzația că-mi simt corpul. Pe neașteptate mă cuprinde dorința să respir cu tot pieptul, să mă întind, să-mi desfac brațele, cum face un om ce-a stat prea mult în aceeași poziție. Iar alteori simt o durere podagrică în piciorul stâng.”

Să medităm cum ar fi dacă așa ceva chiar ar fi posibil...

„Pierzându-mi corpul, eu mi-am pierdut lumea, toată această lume imensă și minunată a lucrurilor pe care nu le observam.”

Purtați de griji, de probleme și de dorința de mai bine, de mai mult, să ne gândim la profesorul Dowell care spunea tinerei doctoarițe Marie Laurent care-l îngrijește:

„O, aș schimba cu plăcere existența mea himerică de acum pentru unica bucurie de a simți în mână greutatea unui simplu bolovan.”

Capul fără trup mai are o singură plăcere de natură fizică:

„De-ai ști ce plăcere îmi face atingerea buretelui dimineța, când îmi speli fața. Căci palpabilitatea e singura posibilitate de a mă simți în lumea lucrurilor reale... Tot ce pot face singur, e să-mi ating buzele uscate cu vârful limbii...”

Văzând starea doctorului Dowell, un renumit savant care a lucrat la salvarea unor capete de

oameni ca singura posibilitate de supraviețuire după...moarte, domnișoara Laurent se „descoperă” pe sine:

„Apoi Marie începu să-și pipăie umerii, genunchii, mâinile, sânii, își înfipse degetele în părul des și șopti.”

— Doamne sfinte! Ce fericită sunt! Ce multe am! Cât sunt de bogată! Și n-am știut până acum, n-am simțit acest lucru!”

□ □

În clinica particulară a doctorului Kern, fost asistent al doctorului Dowell sunt și alte capete. Și multe, multe probleme pentru cei loviți atât de neașteptat de soartă. Interesant că toate capetele rămase fără trup își păstrează rațiunea! Thomas Bouche se gândește:

„Numai cu capul n-o să-ți câștigi o bucată de pâine. Am nevoie de mâini. Fără mâini și fără picioare nu te primește nimeni la lucru... Când o să ies de la spital... Ptiu!... Nici n-o să am cu ce ieși. Ce-o să mă fac?”

Alte capete reacționează mult mai vehement când se văd în noua și atât de nedorita situație:

„Capul lui Briquet, așa o chema pe femeie, reacționează mai furtunos la învierea sa. Când își reveni cu totul și putu să vorbească, începu să strige răgușit, implorând ca mai bine să fie omorâtă decât lăsată așa schiloadă.”

Cochetăria feminină nu poate lipsi niciun moment, în nicio ocazie. E bine că-i așa. E normal să fie așa!

„Privindu-se în oglindă, Briquet se studie îndelung și serios.”

— Înfiorător!... Aș putea să te rog să-mi aranjezi părul? Nu mă pot pieptăna singură...”

Domnișoara

„Briquet avea capricii, cerea în fiecare clipă oglinda, inventa coafuri noi, cerea să i se rimeleze ochii, să i se fardeze obraji. O enerva neîndemânarea lui Laurent, care nu putea nicidecum pătrunde în tainele cosmeticii.”

Nu întâmplător autorul alege trei capete din trei medii sociale diferite. Creierul obișnuit cu activitatea specifică lui – gândirea – s-a adaptat cel mai ușor la nedorita situație.

„Capetele lui Thomas și Briquet se adaptau la noua lor existență și mai greu decât capul lui Dowell. Creierul acestuia se ocupa acum cu aceleași cercetări științifice care îl interesaseră și până atunci. Thomas și Briquet erau oameni simpli, și fără corp existența lor nu avea niciun rost. Nu era deci de mirare că foarte curând căzură în depresie.”

Fostul asistent al doctorului Dowell, devenit acum profesorul Kern, după ce a „împrumutat”

descoperirile făcute de Dowell, demascată până la urmă în răutatea lui, are totuși o ușoară urmă de înțelegere a situației în care se găsește o femeie:

„De când profesorul Kern îi promisese lui Briquet un corp nou, dispoziția ei se schimbă brusc. Coșmarurile n-o mai chinuiau. Acum nu se mai gândea la viața de apoi. Toate gândurile ei erau îndreptate spre viitoarea ei viață pământească.”

Capetele rămase fără corp gândesc în continuare ca și cum ar avea posibilitatea să se folosească de trupurile pe care le-au avut și care le-au fost atât de utile.

„Thomas nu era făcut să trăiască numai cu gândul. Ca să se simtă bine, el trebuia să lucreze, să se miște, să ridice greutăți, să-și obosească trupul vânjos, apoi să mănânce și să doarmă buștean. Dar sub el se vedeau doar picioarele mesei.”

Urmează în roman o serie de întâmplări extraordinare, parcă ar fi scenariul unui film polițist cu un super erou din zilele noastre. Citindu-l, le veți afla. Nu mai adaug niciun amănunt. Fac doar precizarea că romanul „Capul profesorului Dowell” a fost scris cu...cap și ne dă serios de gândit!

CARTE: „Capul profesorului Dowell” de Alexandr Romanovici Beleaev

Scris de Horia Picu

Duminică, 22 Februarie 2015 08:10 -
